

Budgettildelingsmodel og udgiftsmæssigt serviceniveau på Sundhed og Omsorgs område

Sammendrag af analysens resultater forud for styregruppemøde tirsdag den 29. marts 2022

Analyserne er nu stort set tilendebragt. Der mangler et mindre valideringsarbejde, men der forventes ikke væsentlige ændringer af konklusionerne. Budgettildelingsmodellen afventer den nye befolkningsprognose. Den nye befolkningsprognose vil dog medføre parallelle ændringer i beregninger for både den nuværende og den nye tildelingsmodel.

I dette notat præsenteres et kort sammendrag af analysens resultater, som de foreligger pr. 27. marts. Først gennemgås analyseresultaterne for Syddjurs' plejebehov og udgiftsmæssige serviceniveau, dernæst resultaterne for de budgetmæssige konsekvenser af forskellige scenarier for en ny budgettildelingsmodel.

Plejebehov, udgiftsmæssigt serviceniveau og visitationspraksis

Plejehov

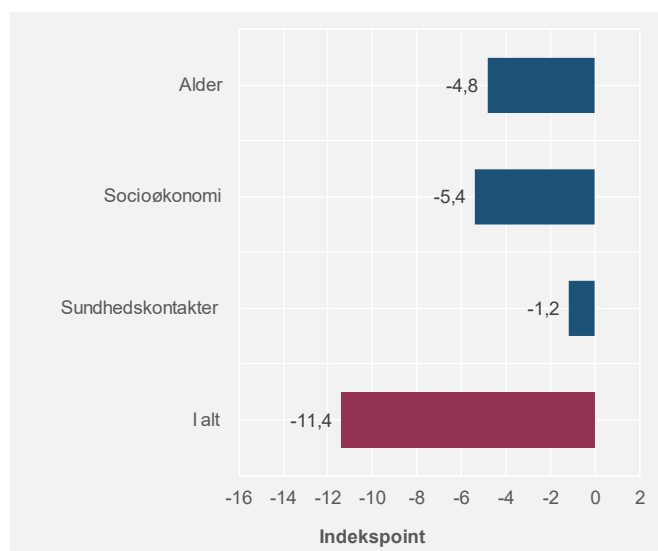
Tabel 1 viser, at behovet for ældrepleje i én eller anden form i Syddjurs er indeks 88,6 i forhold til landsplan. Plejebehovet er således 11,4 procent lavere end på landsplan. Behovet for pleje for de tre typer inden for ældrepleje varierer mellem indeks 74,5 for pleje i plejebolig til indeks 92,3 for hjemmesygepleje.

Tabel 1 Andelen af 67+årige, som forventes at modtage pleje i løbet af et år og beregnet behovs indeks for Syddjurs i fht. landsplan

	Forventet andel modtagere af hjemmepleje	Forventet andel modtagere af pleje i plejebolig	Forventet andel modtagere af hjemmesygepleje	Forventet andel modtagere af ældrepleje i alt
Syddjurs	14,0%	3,7%	18,0%	23,4%
Landsplan	16,0%	4,9%	19,6%	26,4%
Behovsindeks	87,4	74,5	92,3	88,6

Figur 1 viser, i hvilken grad tre forskellige grupper af baggrundsvariable påvirker det forhold, at plejebehovet i Syddjurs er 11,4 procent lavere end plejebehovet på landsplan. De væsentligste forhold, der trækker plejebehovet ned, er en relativt stærk socioøkonomi blandt de 67+-årige (-5,4 procent) og en relativt ung aldersprofil (-4,8 procent).

Figur 1 Variabelgruppernes betydning for behovet for ældrepleje i Syddjurs Kommune

Udgiftsmæssigt serviceniveau

Syddjurs' forventede udgifter til de forskellige typer af pleje kan beregnes ved at sætte behovsindekset (fx 87,4 for hjemmepleje) i forhold til udgifterne til pleje på landsplan. I Tabel 2 ses det, at de forventede udgifter til hjemmepleje i regnskab 2020 for Syddjurs beregnes til 87,4 procent af landsplan (12.643 kr. pr. 67+-årig) = 11.048 kr. De faktiske regnskabsudgifter var 14.020 kr. Det udgiftsmæssige serviceniveau for hjemmepleje beregnes ved at sætte de faktiske udgifter i forhold til de forventede ($14.020/11.048 * 100 = 126,9$).

Tabel 2 Forventede og faktiske udgifter til ældrepleje samt udgiftsmæssigt serviceindeks (kr. pr. 67+-årig regnskab 2020 2022-prisniveau)

		Forventede udgifter 2020	Faktiske udgifter 2020	Serviceindeks
Hjemmepleje	Syddjurs	11.048	14.020	126,9
	Landsplan	12.643	12.643	100,0
Plejeboliger	Syddjurs	18.000	17.733	98,5
	Landsplan	24.159	24.159	100,0
Hjemmesygepleje	Syddjurs	5.352	5.552	103,7
	Landsplan	5.800	5.800	100,0
Ældrepleje i alt	Syddjurs	34.400	37.305	108,4
	Landsplan	42.603	42.603	100,0

Tabellen viser, at serviceindekset for hjemmepleje var meget højt (126,9), mens indeksene for plejeboliger (98,5) og hjemmesygepleje (103,7) lå tættere på landsplan. Samlet set lå Syddjurs' udgiftsmæssige serviceniveau for de tre typer af pleje i indeks 108,4, altså 8,4 procent over landsplan.

Regnskab 2020 var præget af budgetoverskridelse. Beregninger af det udgiftsmæssige serviceniveau for budget 2021 viser indeks 103,9 (ældrepleje i alt) og for budget 2022 er serviceindekset 103,0.

Visitationspraksis

Syddjurs' visitationspraksis kan beregnes ved at sætte den faktiske visitation af borgere til ældrepleje i forhold til den forventede andel. Visitationspraksis er indtil videre ikke beregnet for hjemmesygepleje, da data for faktisk visiterede ikke er valide. Der arbejdes fortsat på valideringen.

I tabel 3 vises visitationspraksis for hjemmepleje og pleje i plejebolig samt for de to plejetyper i alt.

Tabel 3 Visitationspraksis i Syddjurs 2020

	Hjemmepleje	Pleje i plejebolig	Hjemmepleje og pleje i plejebolig i alt
Forventet andel	14,0%	3,7%	16,5%
Faktisk andel	15,3%	4,0%	18,2%
Visitationsindeks	109,8	108,1	110,4

Tabellen viser, at Syddjurs visiterer en større andel af borgerne over 67 år end forventet til både hjemmepleje og plejeboliger. For hjemmepleje visiteres der 9,8 procent flere og for pleje i plejebolig er det 8,1 procent. For de to typer under ét visiteres der 10,4 procent flere end forventet. Når visitationsindekset for de to typer i alt er højere end indeksene for hver af de to typer, skyldes det, at der er borgere, som i 2020 har været visiteret til både hjemmepleje og plejebolig.

Budgettildelingsmodellen

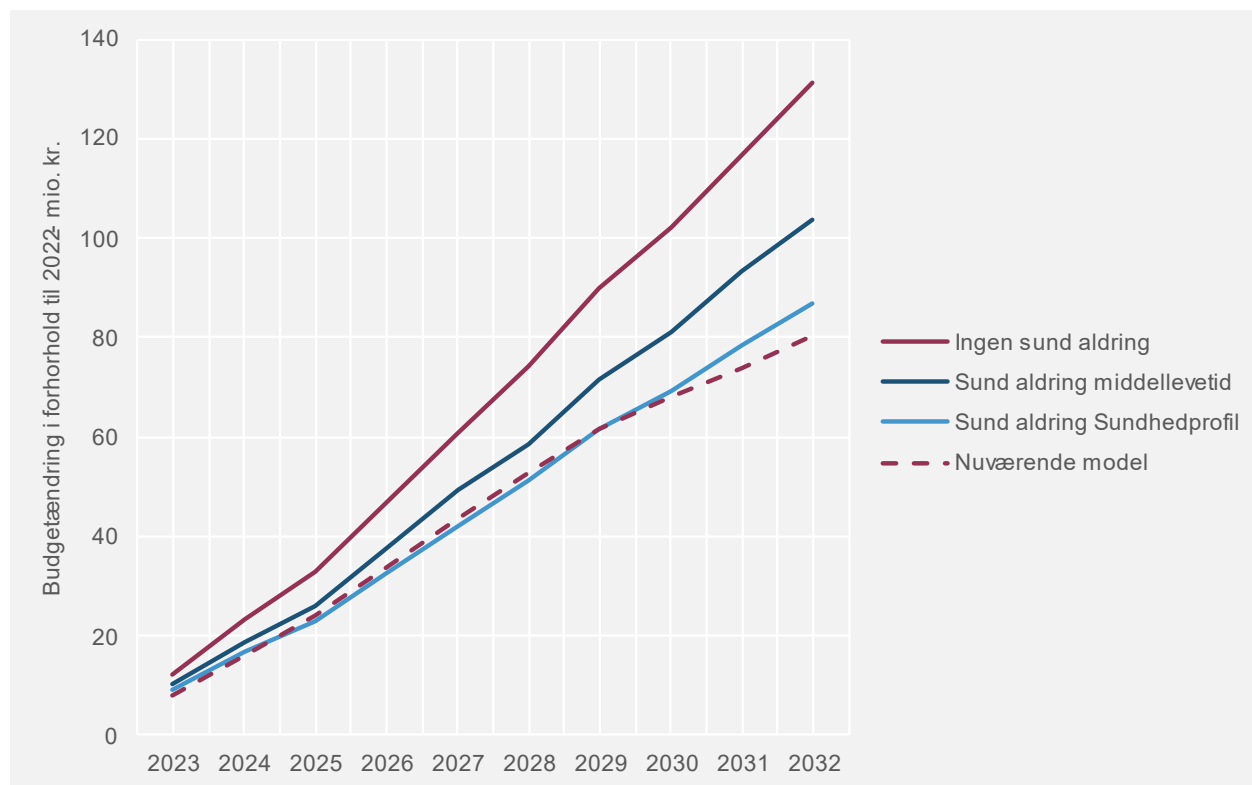
Beregningerne af de budgetmæssige konsekvenser af en ny budgettildelingsmodel er vist nedenfor for to hovedscenarier, som hver er opdelt i tre scenarier vedrørende antagelser om "sund aldring".

Hovedscenarie 1 – Fuld model

I den "fulde model" medtages alle fem delområder under Sundhed og Omsorg (hjemmepleje, plejeboliger, hjemmesygepleje, genoptræning og hjælpemidler). Der beregnes på tre scenarier for sund aldring:

- Ingen sund aldring
- Sund aldring som følge af fremtidig forøget middellevetid
- Sund aldring under antagelse af, at andelen af ældre med dårligt fysisk helbred (som målt i Den Nationale Sundhedsprofil) vil fortsætte med at falde i forlængelse af fire tidligere målinger

Figur 2 Hovedscenarie 1 – akkumulerede budgetændringer i 10 år for nuværende model og tre scenarier for ny model set i forhold til 2022 (mio. kr.)

Figuren viser følgende budgetmæssig konsekvens for budget 2023-2026:

Tabel 4 Budgetmæssige konsekvenser af ny model (hovedscenarie 1) set i forhold til den nuværende (akkumulerede budgetændringer i forhold til 2022, hele 1.000 kr.)

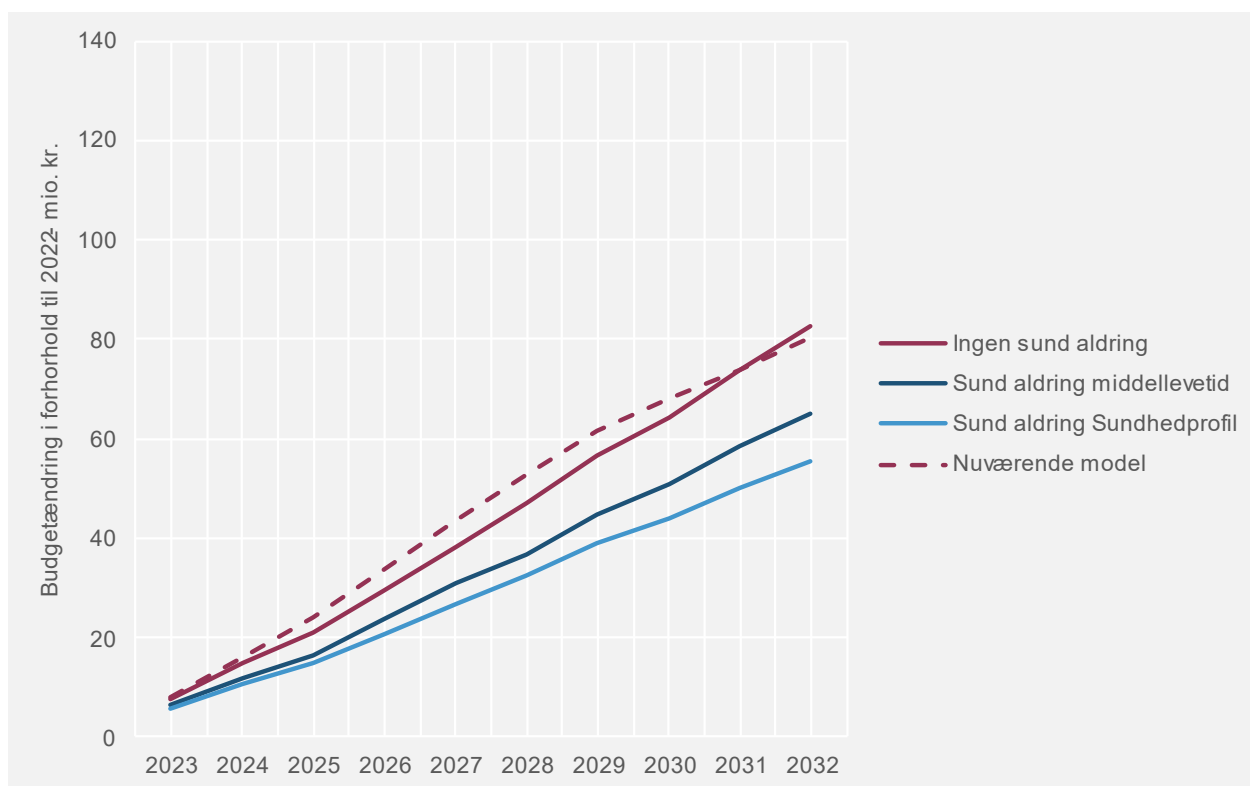
Scenarie	2023	2024	2025	2026
Uden sund aldring	4.306	7.332	9.180	12.695
Sund aldring middellevetid	2.308	2.922	1.918	3.814
Sund aldring Sundhedsprofil	1.123	722	-1.044	-1.513

Hovedscenarie 2 – Reduceret model uden plejeboliger

I den "reducerede model" medtages fire af de fem delområder under Sundhed og Omsorg. Plejeboligområdet er holdt uden for modellen. En model uden plejeboliger anvendes af en del kommuner. KORA målte i sin kortlægning af kommunernes demografimodeller fra 2013, at 35 procent af kommunerne ikke har plejeboliger med i deres model. En udeladelse af plejeboliger betyder ikke, at udgiftsbehovet til plejeboliger ikke stiger som følge af en stigende ældrebefolkning. Udeladelsen betyder blot, at beslutningen om budgetstigningen til plejeboliger træffes af byrådet "uden for modellen". Et argument for at træffe beslutning om forøgede bevillinger uden for modellen kunne fx være, at forøgede driftsudgifter til plejeboliger hænger sammen med beslutninger om at bygge nye plejeboliger. Disse beslutninger træffes i forvejen i selvstændige budgetsager.

Der beregnes som i hovedscenarie 1 på tre scenarier for sund aldring.

Figur 3 Hovedscenarie 2 – akkumulerede budgetændringer i 10 år for nuværende model og tre scenarier for ny model set i forhold til 2022 (mio. kr.)

Figuren viser følgende budgetmæssig konsekvens for budget 2023-2026:

Tabel 5 Budgetmæssige konsekvenser af ny model (hovedscenarie 2) set i forhold til den nuværende (akkumulerede budgetændringer i forhold til 2022, hele 1.000 kr.)

Scenarie	2023	2024	2025	2026
Uden sund aldring	-232	-1.128	-2.860	-4.371
Sund aldring middellevetid	-1.534	-3.984	-7.534	-10.123
Sund aldring Sundhedsprofil	-2.198	-5.213	-9.180	-13.149